

Kristiansands-barnehagen

Årsplan

HAVÅSEN

Barnehage

2024-25

Alle barn og unge opplever trygghet, tilhørighet og mestring

Fastsatt av samarbeidsutvalget 30.oktober 2024

Innhold

Vår barnehage.....	3
Presentasjon av barnehagen	3
Ny i barnehagen	4
Overganger	5
Hva er barnehagens årsplan?	6
Felles verdier, retning og fokus – «sterkere sammen for barn og unge».....	6
Hovedsatsingsområde.....	6
Samarbeid	8
Foreldresamarbeid	8
Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest	8
Lek og læring i barnehagen	8
Demokrati og barns medvirkning og deltakelse	9
Omsorg og danning	9
Kommunikasjon og språk	9
Mangfold, likestilling og gjensidig respekt	10
Bærekraftig utvikling	10
Livsmestring og helse	11
Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø.....	12
Vurdering	13
Progresjon	13
Plan for arbeidet.....	14

Vår barnehage

Denne årsplanen skal gi et innblikk i hvordan barnehagen vil jobbe i det neste året og hva vi vil ha fokus på i vårt arbeid for at barna skal trives og utvikle seg. Vi jobber etter formålet om at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og mestring.

Presentasjon av barnehagen

Havåsen barnehage er en 7 avdelings/base barnehage. Barnehagen ligger i Leireheia syd og er en del av utbyggingsprosjektet i Kjellandsheia, Leireheia og Ausvigheia. Det er en helt ny barnehage som stod ferdig høsten 2019. Barnehagen har kapasitet til 110 barn. Innredningen av barnehagen er fleksibel og de ulike rommene kan anvendes etter behov. Vi har et stort fellesrom som kan benyttes når vi skal samle alle. Det er kort avstand mellom barnegruppe og aktivitetsrom. På uteområdet er det flere kaldrom som innbyr til ulike aktiviteter, inkludert her er utendørs spiserom og snekkerbod.

Adressen vår er:

Havåsen 60, 4641 Søgne

Hver avdeling har egen mobil:

Songvår: 476 82 556

Uvår: 909 52 966

Okse: 979 90 308

Skjæret: 902 36 407

Helgøya: 979 90 307

Borøya: 979 90 310

Vassøy: 946 82 517

Enhetsleder: Wenche Sirnes Fladen

Tlf: 905 34 502

Wenche.sirnes.fladen@kristiansand.kommune.no

Uteområdet kan deles og områder skjermes, likevel er det oversiktlig og tilrettelegges med ulike aktiviteter. Vi har tidenes akebakke og like utenfor det innegjerdede området er vi rett inn i friområdet.

Personalet i barnehagen:

Skjæret:

Pedagogisk leder: Kristine Ågesen

Pedagogiske medarbeidere:, Annette Lundal

Uvår:

Pedagogisk leder: Kim Vaala, Kristin Bornøy Jensen.

Pedagogiske medarbeidere: Ingunn Sivertsen Hersvik, Annette Holvik Skuland

Songvår:

Pedagogisk leder: Luise Håland Mathisen, Mathias Olsen

Pedagogiske medarbeidere: Oksana Karelina, Sarah Jane McLeod Tønnesen

Borøya:

Pedagogisk leder: Gunn Marit Andreassen.

Pedagogiske medarbeidere: Vibeke Reinertsen, Siv Berghlin

Helgøya

Pedagogiske ledere: Helene Try, Victoria Helen Barikmo

Pedagogisk medarbeidere: Christine Larsen Medina, Theodor Throne, Stine Marita Grimslid

Okse:

Pedagogiske ledere: Natalie Stubseid, Mariann Joreid Birkeland

Pedagogiske medarbeidere: Paul Ove Fredriksen, Julie Loka Iversen, Stine Margrethe Andersen.

Vassøy:

Pedagogisk ledere: Mina Oftebro

Pedagogiske medarbeidere: Karianne Gjertsen Barøy, Anne Gry Desiree Ausland.

Lærling:

Synnøve Vabo

Spesialpedagog

Trine Eidstø.

Benedikte Alice Try.

Kjøkkenmedarbeider

Stine Marita Grimslid

Ny i barnehagen

Å begynne i barnehagen er en stor overgang for det enkelte barn og oppstarten skal tilpasses til beste for barnets behov. Foreldrene er aktive med i oppstarten som begynner i det barnet får plass. Barnehagen bygger på [felles rutiner utarbeidet for alle barnehager](#) og legger til rette for en oppstart som fremmer trygghet og gode relasjoner, og som legger grunnlag for trivsel og utvikling. Slik vil vi motta barnet ditt i barnehagen vår:

Vi er opptatt av å gi foreldre og barn en trygg og god oppstart når de begynner i Havåsen barnehage. Dette gjør vi på følgende måte:

- *Vi sender ut velkomstbrev med litt informasjon om barnehagen, personalet og bli kjent perioden.*
- *Vi inviterer nye barn på besøksdag i april/mai. Her får barn og foreldre omvisning i barnehagen og får hilse på personalet som er i barnehagen.*
- *Dere vil fra mai måned få tilbud om å komme å være i barnehagen ca. 1 time en gang i uken hvor barnet kan leke litt og vi har ulike aktiviteter som f.eks. sang, lesestund o.l.*
- *Vi inviterer til informasjonsmøte for nye foreldre i mai. Her gis praktisk informasjon om hva barnehagen tilbyr, og hva vi ønsker at foreldrene skal bidra med.*

Bli kjent og overganger i barnehagen vår

Bli kjent perioden for nye barn som begynner i barnehagen er inntil 5 dager. Dette for at vi skal kunne ivareta både barn og foreldre på best mulig måte. Arbeidet med å bli kjent er viktig for at barna skal bli trygge i andres omsorg og i nye omgivelser. Trygghet, omsorg, rutiner og en innholdsrik hverdag er noe vi legger stor vekt på. Vi tar oss god tid med alle og benytter oss av de fine læringssituasjonene som hverdagsrutinene innehar. Vi har

fokus på det å kunne se og lytte til hvert enkelt barn. Vi legger vekt på god dialog mellom foreldre og barnehagen for å kunne gi barn og foreldre en god og trygg opplevelse av oppholdet i barnehagen.

Overganger

Overganger innad i barnehagen

Slik vil vi legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe:

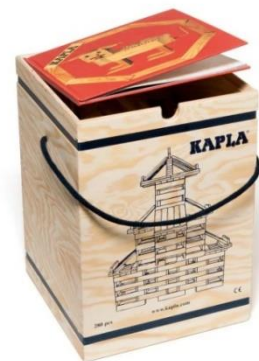
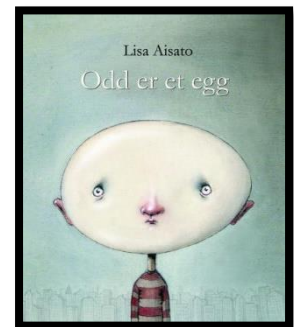
Barn som flytter fra småbarnsavdeling over til stor avdeling har felles aktiviteter med stor avdeling på våren, f.eks. måltid og lek sammen med de store. En av de voksne i personalet fra småbarn vil følge med over til stor avdeling slik at overgangen vil bli tryggere. Dere vil også få velkomstbrev med nyttig informasjon fra ny avdeling. Brev kommer i August

Overgang barnehage – SFO og skole

Barn skal ha et sammenhengende læringsløp fra barnehage til SFO og skole. Et samarbeid mellom barnehagen og SFO/ skolen er derfor viktig. Kristiansand kommune har utarbeidet [rutiner for dette samarbeidet](#). Både foreldre og barn deltar i arbeidet for å skape en trygg og god overgang. Barnehagen sender i samråd med foreldre et overføringsskjema til SFO og skole der også barnet har fått bidra med informasjon.

Slik forbereder barnehagen overgangen til SFO og skole for det enkelte barn:

- Vi følger kommunens planer for overgang barnehage/skole
- Vi har egen skoleforberedende gruppe. Der vi jobber med følgende:
  - Sosial kompetanse
  - Selvstendighetstrening
  - IKT
  - Kunst og håndverk.
  - Bærekraft
- Vi snakker mye om vennskap og jobber med å gi barna god sosial kompetanse.
- Vi besøker skole og SFO i nærmiljøet.
- Vi har en foreldresamtale med utfylling av overføringsskjema. Dette skjemaet sendes til skolen barnet skal begynne på.
- Vi har en overgangssekk med overgangsobjekter – leker som kapla-klosser, sanger og bøker. Boken "Odd er et egg" som vi bruker i barnehagen møter de igjen i skolen. Denne sekken har både barnehagene og skolene.
- Vi har 1 førskoledag i uken.
- Vi deltar på svømming i Aquarama.
- Foreldremøte i barnehagen med skolen bare for førskolebarnas foreldre.
- Vi jobber med samtaleverktøyet – Kroppen er min.
- Kickoff med førskolebarna
- Turbotrakk
- Tur til brannstasjon
- Aktiviteter med førskolebarna til våren: Grilltur i nærmiljø, barnas blomsterdag, tur til dyreparken, Avslutningsfest med og uten foreldre.

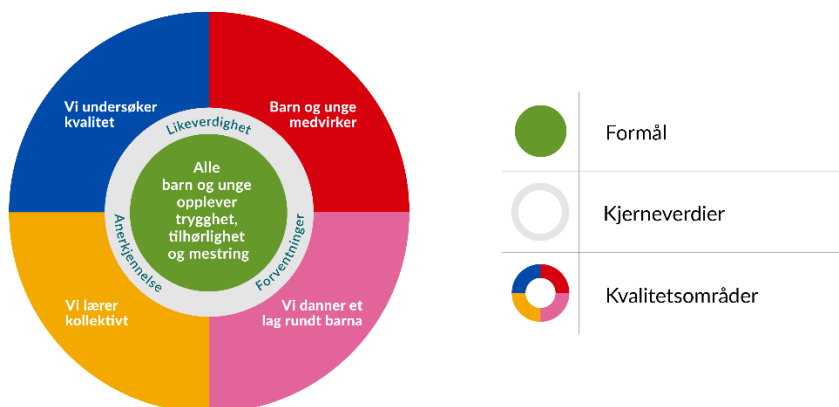
Hva er barnehagens årsplan?

Loven sier at alle barnehager skal utarbeide en årsplan. Planen skal vise hvordan barnehagen jobber i tråd med Rammeplanen og lov om barnehager. Alt arbeid i barnehagen skal gjenspeile [barnehagelovens formål, § 1](#). Årsplanen har en dobbel funksjon, den skal både være et arbeidsredskap for barnehagepersonalet internt og den skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser for praksis i forhold til samarbeidspartnere og foreldre. Den skal blant annet vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Her må også progresjon tydeliggjøres. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov.

Felles verdier, retning og fokus – «sterkere sammen for barn og unge»

Vår barnehage er en del av oppvekstsektoren i Kristiansand der vi er felles om et rammeverk som legger føringer for alt arbeid i barnehager, skoler og andre tjenester for barn og familie. Vårt felles rammeverk gir tydelig retning gjennom formålet om at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og mestring.

[https://www.kristiansand.kommune.no/navigasjon/barnehage-og-skole/strategiplan/Barnehagen skal ha prosesser rundt alle de fire kvalitetsområdene](https://www.kristiansand.kommune.no/navigasjon/barnehage-og-skole/strategiplan/Barnehagen%20skal%20ha%20prosesser%20rundt%20alle%20de%20fire%20kvalitetsomradene).

Hele rammeverket finner du [HER!](#)

Barnehagens hovedsatsingsområde

Barnehagen har på bakgrunn av kartlegging av pedagogisk praksis, prioritert følgende hovedsatsingsområde for neste barnehageår: Lek og bærekraft

Bærekraftig utvikling og lek

Bærekraftig utvikling er nedfelt i rammeplanen som et av barnehagens verdigrunnlag. Det handler om at barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Det handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine.

Barn engasjerer seg i naturens mangfold med stor interesse. Barn er opptatt av å ta vare på både dyr og planter i naturen. Barns engasjement i naturen handler først og fremst om det nære og konkrete, for å utvides til det mer komplekse og abstrakte.

Inspirerende lek handler om at vi voksne er tilgjengelige i leken, at vi viderefører allerede oppstått lek og tilfører nye leker som f.eks ulike regelleker. Vi vil også tilføre leken ulike udefinerbare materialer som f.eks. treklosser, plastrør o.l. Vi vil også jobbe med lekemiljøer inne og ute. Alle ansatte har vært på kurs i regi av STYD. Gjennom å skape gode lekemiljøer viser forskning at barn lettere setter i gang leken selv. *Fleksible og frodige lekemiljøer bringer barna sammen og bidrar til inkludering i barnegruppa.* (Styd) Barnehagen benytter seg av boken Å skape rom for mening, lek og lekprosjekt i barnehagen. Vi jobber med at rommene barna skal oppholde seg i skal være fleksible som tilpasser seg barnas behov, istedenfor at barna må tilpasse seg statiske og tradisjonsstyrte rom.

Inkludering i lek

Fellesskapet skal preges av gode relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Barna skal oppleve å være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne. Alle barn skal få utvikle vennskap og delta i et sosialt fellesskap, uavhengig av forutsetninger.

I Havåsen barnehage skal vi jobbe for at hvert barn har en følelse av.

- *Identitet og selvrespekt: Følelsen av at du er noen og at du er noe verdt. Gi hvert enkelt barn plass, lytte til det de har å si.*
- *Mening i livet: Følelsen av at du er del av noe som er større enn deg selv, at det er noen som trenger deg. La barna delta i ulike gjøremål som .f.eks. være med å dekke bordet, være med å lage mat til barna i barnehagen*
- *Mestring: Følelsen av at du duger til noe, at det er et eller annet du får til. Det er nesten det samme hva det er, bare det er noe. Se hva barna mestrer å fremheve dette, gjerne i en samlingsstund eller i samtale med barnet.*
- *Tilhørighet: Følelsen av at du hører til noen, at du hører hjemme et sted.*
- *Trygghet: Følelsen av at du kan tenke, føle og utfolde deg uten å være redd. Kanskje ikke alltid, men som oftest.*
- *Deltakelse og involvering: Følelsen av at det faktisk spiller en rolle for noen andre hva du gjør eller ikke gjør.*
- *Fellesskap: Følelsen av at du har noen som du kan dele tanker, følelser og erfaringer med, noen som kjenner deg, som bryr seg om deg og som du vet at vil passe på en når det trengs. Du er ikke alene.*

(jfr.: De syv psykiske helserettighetene)

Vi skal anerkjenne barns tanker, ideer, interesser og deres omsorg for andre. Gjennom løft og lysglimt jakt skal vi gi barna god selvfølelse og anerkjenne dem. De skal få anerkjennelse og støtte i de gode stundene, men også når ting er vanskelig, når de blir sinte og frustrerte eller lei seg. Vi skal gi dem anerkjennelse også på de vanskelige følelsene. Vi skal legge til rette for aktiviteter der hvor barna opplever mestring. Vi skal rose barnet selv når de ikke får alt til, men de har prøvd. Vi skal møte barnet på en god måte. Vise at vi er glade for at de er her i barnehagen. Sette av tid til hvert enkelt barn. Ha gode samtaler. Dele i små grupper, men også gjøre ting i store fellesskap. Barnehageansatte deltar aktivt i å utvikle fellesskap som er preget av gode relasjoner, positive forventninger, deltakelse og mestring. Våre kjerneverdier er Likeverd, anerkjennelse, deltakelse og tilhørighet.

Samarbeid

Barnehagen har mange aktuelle samarbeidspartnere, - som barnevern, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), mobilt team, helsestasjon, skoler, Universitetet i Agder etc. Her kan barnehagen hente hjelp og støtte, eller få innspill til sitt arbeid når det er behov for det.

Helsetjenester som omhandler barn, er nå samlokalisert i [Familiens hus](#) der man treffer helsesykepleier, familieterapeut, jordmor, fysioterapeuter, barnevernsarbeidere og skolehelsetjenesten. Også barnehagen henvender seg her når det er behov for det. Alle barnehager har fått tildelt en kontakthelsesykepleier som de møter minst to ganger pr. år.

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal samarbeide med foreldrene både individuelt og som gruppe. Foreldrenes medvirkning er nedfelt i barnehageloven. Foreldre skal ha mulighet til innflytelse gjennom Samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler. Oppdragelse er ifølge barnekonvensjonen og barneloven foreldrenes ansvar. Barnehagen skal være et supplement til hjemmet. Det er opprettet et eget [foreldreutvalg for barnehager i Kristiansand](#) i tillegg til [FUB nasjonalt](#). Dette er et fellesorgan for alle foreldre med barn i barnehagen i Kristiansand kommune.

Samarbeid om hvert enkelt barn skjer i de daglige møtene og i planlagte samtaler. Alle barnehager skal ha et samarbeidsutvalg som er rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for barnehagen og foreldrene. Samarbeidsutvalget fastsetter barnehagens årsplan.

Taushetsplikt, opplysningsplikt og politiattest

Alle som jobber i barnehagen, er pålagt [taushetsplikt](#) og må skrive under på et taushetsløfte i forhold til informasjon som gjelder barn, foreldre og personalet. Alle som jobber i barnehagen, må legge fram politiattest. Barnehagen har en lovpålagt [opplysningsplikt til barnevernet](#) som gjelder forhold de blir kjent med der barns helse og utvikling står i fare. Foreldre vil bli umiddelbart informert og involvert i saker som gjelder deres barn, med mindre det dreier seg om vold og overgrep, da har barnehagen plikt til å melde til politiet.

Lek og læring i barnehagen

Barnehagen skal være et sted hvor barns behov for omsorg og lek blir ivaretatt og barndommens egenverdi anerkjennes. Vi skal bidra til at alle barn får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek. Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og lære å mestre. Dette skal blant annet komme til uttrykk i arbeid med **rammeplanens fagområder**. Fagområdene er:

- kommunikasjon, språk og tekst
- kropp, bevegelse, mat og helse
- kunst, kultur og kreativitet
- natur, miljø og teknologi
- etikk, religion og filosofi
- nærmiljø og samfunn
- antall, rom og form

Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. Barns lek og medvirkning preger barnehagehverdagen. Når det gjelder lek og læring vil vi dette året spesielt jobbe med:

- Hos de minste sitter de ansatte på gulvet i barnehøyde og deltar i samspill med barna.
- De ansatte er aktivt til stede i lek med barna, både inne og ute.
- Vi deler i mindre lekegrupper gjennom deler av dagen.
- Ansatte legger til rette for og inspirerer til ulike former for lek.

- Barna får støtte og strategier for å selv løse konflikter de står i.
- De voksne jobber for at alle barna er inkludert i det sosiale fellesskapet.
- De voksne er gode rollemodeller for barna i både språk og i handlinger.

Demokrati og barns medvirkning og deltakelse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer danning og læring. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap hvor barna får anledning til å ytre seg, blir hørt og delta.

Barns medvirkning handler først og fremst om en holdning hos de voksne i relasjonen med barn. Barn skal bli møtt som et selvstendig menneske. Uavhengig av alder og forutsetninger skal barn få erfare at deres stemmer blir lyttet til. Vi skal sørge for at barnas erfaringer og synspunkter får innflytelse på det som skjer i barnehagen. Vi har dette året valgt å jobbe med demokrati og medvirkning på denne måten:

- *Voksne som tar barna på alvor, at barna opplever å bli møtt/sett/forstått.*
- *Impulsive voksne som tar barnas perspektiv.*
- *Voksne tilrettelegger aktiviteter og lekemiljøer ut fra barnas innspill og observasjoner.*
- *Vi bruker barnesamtaler for de eldste barna for å få innsikt i hva barna er opptatt av og benytter dette i planleggingen av pedagogisk opplegg.*
- *Vi deler barna i mindre grupper, som gir barna bedre muligheter til å bli sett og hørt.*
- *Vår organisering/dagsrytme gir barna muligheter til selv å påvirke hva de vil gjøre, hvem de vil leke med og hvor de vil leke deler av dagen*

Omsorg og danning

Barnehagen skal legge til rette for omsorgsfulle relasjoner preget av tillit, nærvær, varhet og trygghet. Barn skal få omsorg av voksne og andre barn, og samtidig øve seg på selv å gi omsorg. De voksne skal veilede barn og hjelpe dem i spenningen mellom sosialisering i gruppen og ivaretagelse av de individuelle behov. Når det gjelder omsorg og danning vil vi dette året spesielt jobbe med:

- Sitter på gulvet i barnas høyde
- Deler oss i mindre grupper for å kunne møte hvert enkelt barn.
- De voksne er fordelt etter hvor barna oppholder seg.
- Tar oss tid til å samtale med barna
- Voksne opptrer varsomt og forstår hva som ligger bak følelsene barna uttrykker.
- Veileder i situasjoner der barna trenger støtte. Være støttende stilas.
- Gi barna utfordringer i trygge rammer.
- Erfare og støttes i at de har egen mening, men samtidig erfare at vi av og til må la andres ønsker komme først.
- Erfare at når man er en del av en gruppe er vi mange som har ulike ønsker og behov. Det er ikke alltid at det blir slik en selv ønske. Det handler om å gi og ta.

Kommunikasjon og språk

Vår barnehage skal være et sted som fremmer barns kommunikasjon og språkutvikling i omgivelser der voksne er bevisst sin rolle som språklige forbilder. Barnehagen arbeider systematisk med å utvikle barnehagens språkmiljø i forhold til språkstandard for barnehagene i Kristiansand. Språkarbeidet inngår blant annet i barnehagens arbeid med fagområdene. Dette året vil vi spesielt jobbe med:

- *Gode språklige forbilder – leser bøker – benevner – repeterer riktig – synger – leker med rim og regler*
- *Forbereder overganger/setter ord på hva som skal skje – gi førstehånderfaringer.*

- *Gode samtalepartnere (lytter, gi barna tid, anerkjenner barns utsagn).*
- *Kartleggingsverktøy TRAS. For alle flerspråklige og ellers ved behov.*
- *Bruk av konkreter og bilder som språklige verktøy og som visuell forsterker.*
- *Bruk av digitale verktøy.*
- *Vi voksne stiller åpne spørsmål og gir barna tid til å svare.*
- *Være støttende og hjelpe barna i å uttrykke sine tanker og følelser.*
- *Tilgjengelige bøker, bøker i alle rom*
- *Read Agder.*

Mangfold, likestilling og gjensidig respekt

Vår barnehage skal være et sted som fremmer vennskap og fellesskap. Barna skal oppleve å være en betydningsfull person i fellesskapet. Barn og voksne har en absolutt verdi. Barnehagen skal være preget av åpenhet og raushet der mangfold brukes som en ressurs. Barnehagen skal blant annet gjennom fagområdene jobbe med mangfold, likestilling og gjensidig respekt. Dette året spesielt jobbe med:

- *Alle barn behandles likt og deles ikke inn etter kjønn*
- *Pedagogisk verktøy – familier ulike og unike. Tilpasset alder.*
- *Pedagogisk verktøy – Grønne tanker – glade barn. Fra 4år.*
- *Benytter oss av ulike elementer fra ÆEMÆ, <https://xn--em-0iac.no/>*
- *Markerer de ulike nasjonaliteter og høytider som er representert i barnehagen.*
- *Synliggjøre samisk kultur*
- *Samtaler om hvem som er til stedet og ikke*
- *Deler i mindre grupper – skape gode relasjoner*
- *Vi støtter barna som er i konflikter med å hjelpe dem å finne gode løsninger*
- *Vi støtter barna i å utvikle sin egen identitet og respekt for andre*
- *Markerer FN-dagen*
- *Deltar i Rajshahi hvert 3. år. Vennsapsby til Kristiansand.*
- *Henger ut regnbueflagget under pridemarkeringen i Kommunen*

Fjellreven Revær

Vi har et særlig ansvar for å gi barn og unge kunnskap og hjelpe dem til å utvikle respekt og kjærlighet til naturen og det mangfoldet naturen byr på!

Bærekraftig utvikling

Vår barnehage skal være et sted som fremmer omsorg for verden vi lever i både her og nå og i fremtiden. Barna skal oppleve verdien av å ta vare på seg selv, andre og naturen. Barnehagen skal legge grunnlaget for barns evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Gjennom fagområdene skal barnehagen jobbe med bærekraftig utvikling og dette året vil vi spesielt jobbe med:

- *Vi kildesortere avfall. Barna skal lære hva som er organisk avfall som råtner og hva som blir værende i naturen om vi kaster det der.*

- *Gir barna naturopplevelser*
- *Tegner på begge sider av ark*
- *Planting og høsting av grønnsaker og blomster.*
- *Voksne som gode rollemodeller og tilretteleggere av filosofiske samtaler*
- *Plukke søppel i nærmiljøet (Bruker hansker og antibac på hender)*
- *Bruker pedagogisk verktøy fra www.revar.no i samlinger og aktiviteter.*
- *Bruker pedagogiske verktøy – Ugla fra Naturvakt.no. Dette er opplegget for storbarms avdelingene og Fjellreven Revar på småbarn.*
- *Vi forsyner oss med den maten vi tror vi kan spise opp. Tar heller flere små porsjoner enn store.*
- *Vi har startet med Bokashi.*
- *Miljøfyrtårnsertifisert – vi følger opp og gjennomfører tiltak knyttet til miljøfyrtårn.*
- *Vi ønsker å gå foran med et godt eksempel i tråd med vårt satsningsområde/bærekraftig utvikling. Informasjon ut til dere foreldre vil foregå digitalt. Årsplan, månedsplan og andre informasjonsskriv vil være digitale.*

Livsmestring og helse

Vår barnehage skal være et sted som fremmer livsglede, humor, undring og medopplevelser, vi skal legge til rette for at barna blir robuste og trygge, og kjenner tilhørighet til barnehagens sosiale fellesskap.

Barna skal oppleve å mestre sine hverdager og liv, i trygge omgivelser med rom for utforskning og sunne helsevaner. Barnehagen skal jobbe med livsmestring og helse blant annet i møte med rammeplanens fagområder og vil dette året spesielt jobbe med:

- (Hvilestund en gang til dagen – også de som ikke sover)
- Matsservering med fokus på variert og næringsrik mat – frukt eller grønnsaker hver dag
- Vi serverer et måltid om dagen i barnehagen
- Skape gode relasjoner til alle barn
- Bruk av pedagogisk verktøy aemae.no for de minste avdelingene.
- Kroppen er min med førskolebarna.
- Alle barn og foreldre blir møtt på en god og trygg måte.
- Rutiner for god hygiene
- Gi barna utfordringer i et trygt miljø
- Personale som utøver positiv grensesetting
- Vise at vi anerkjenner alle følelser og snakker om følelser. Veilede i følelse regulering.
- Voksne som er rollemodeller og viser følelser og snakker godt om og til andre
- Være støttende og hjelpe barna til å mestre.
- Personalet jobber etter Løft – Løsningsfokuset tilnærming og lysglimtjakt.
- Være sammen – Regnbueløven.

"Kroppen er min» Er et pedagogisk opplegg/samtaleverktøy, hvor vi samler barna i grupper og jobber med bevisstgjøring og økt kunnskap om overgrep og krenkelsers. Hovedmålene for arbeidet er;

- Å styrke barnas begrepsapparat, selvfølelse, egenverd, og respekt for egne og andres identitet, kropp og grenser

- Å styrke mulighetene for avdekking av krenkelsler, omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep mot barn
- Å forebygge krenkelsler, omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep ved at barna lærer å respektere andres kropp og grenser

Barns rett til et trygt og godt barnehagemiljø

Et godt leke og læringsmiljø omfatter alle deler av det psykososiale miljøet, som vennskap, inkludering og forebygging av krenkelsler, trakassering, vold og mobbing. Barnehagen skal ha nulltoleranse for alle typer krenkelsler. De ansatte har aktivitetsplikt, jfr § 41,42 og 43 i barnehageloven, til å følge med, melde fra, undersøke og sette inn tiltak. Kristiansand kommune har utarbeidet en felles [veileder for arbeidet med trygt og godt barnehagemiljø](#).

Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen. Barnehagens viktigste sosialiseringarena er leken. I barnehagen vil tidlig innsats blant annet innebære at personalet arbeider målrettet og systematisk med å inkludere barnet i meningsfulle fellesskap. Å forebygge innebærer kompetansetiltak, dialog med foresatte, arbeid i barnehagen, snakke med barna. Holdning – kunnskap – handling.

Slik vil vår barnehage jobbe med å forebygge, avdekke, stoppe, håndtere og følge opp mobbing i tråd med barnekonvensjonen og verdiene i Rammeplanen:

Være bevisste vår egen barnehagekultur og våre kjerneverdier: Likeverd, anerkjennelse, deltakelse og tilhørighet. Barnehagen skal kjennetegnes av gode relasjoner, positive forventninger, deltakelse og mestring. Barnehagen er kulturbærer, viser vei og tar ansvar for at våre verdier og normer fremmer et trygt og godt barnehagemiljø for alle barn.

Relasjonsbasert ledelse av barnegrupper hvor god struktur, tilhørighet og deltakelse står sentralt. Barnehagens ansatte deltar aktivt i å utvikle fellesskap mellom barna som er preget av gode relasjoner, anerkjennelse og opplevelsen av å være betydningsfulle deltakere i fellesskapet.

Barnehagen legger til rette for et godt foreldresamarbeid og har alltid barnets beste som mål. Barnehagen vil også ha tett samarbeid med læringsmiljøteamet i kommunen.

Årshjul for barnehagens forebyggende arbeid.

Gjennom hele året på avdelingsmøter og personalmøter har vi fokus på trygt og godt barnehagemiljø.

Måned	Aktivitet
August	<p><u>Planleggingsdag/personalmøte:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gjennomgang av barnehageloven § 41, 42 og 43. • Gjennomgang av «Veileder til trygt og godt barnehagemiljø». • Drøfting av barnehagemiljøet og hva de 5 delpliktene i aktivitetsplikten innebærer (forebygge, følge med, gripe inn, melde fra, undersøke)

August	Oppstartsamtaler med nye foreldre
september	Foreldremøte, hvor foreldre gjøres kjent med: <ul style="list-style-type: none"> • Barnehageloven § 41, 42 og 43 • «Veileder for trygt og godt barnehagemiljø» • Samarbeidsutvalg og deres oppgaver.
September/Oktober	Konstituering av samarbeidsutvalg. Gjennomgår «Veileder for trygt og godt barnehagemiljø». Foreldresamtaler Barnesamtaler
November	Foreldreundersøkelsen
Januar	Foreldreundersøkelsen gjennomgås i ledelsen, personalet og SU.
Mars/april	Barnesamtaler
April	Personalet vurderer egen praksis knyttet til aktivitetsplikten (kap. 5 i denne veilederen) og hvordan ansatte følger opp dette. Foreldresamtaler

Vurdering

Barnehagen utvikles gjennom jevnlig å vurdere det pedagogiske arbeidet. Ved å reflektere over egen praksis er målet å utvikle kvaliteten på tilbudet til beste for barna. Foreldreundersøkelsen og andre kartlegginger er viktige data for barnehagen i vurderingsarbeidet. Barnehagen har flere metodiske verktøy i vurderingsarbeidet, blant annet brukes pedagogisk analyseverktøy som PA eller SMTTE og ulike metoder for pedagogisk dokumentasjon som for eksempel bilder fra aktiviteter og rutinesituasjoner i hverdagen eller korte praksishistorier. Når barnehagen arbeider med egenvurdering og progresjon kan den pedagogiske dokumentasjonen være et verdifullt utgangspunkt for felles refleksjon og samtaler om arbeidet, som kan danne grunnlag for å utvikle stadig bedre praksis.

Progresjon

Barnehagen skal hver dag legge til rette for at alle barn får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Progresjon i barnehagen handler om at leken og barnehagens innhold skal være i utvikling, slik at alle barna kan møte nye utfordringer som vekker nysgjerrighet, lærelyst og utforskertrang. I barnehagen skal progresjon knyttes til prosesser som lek og opplevelser, og ikke til læringsmål. I vurderingsarbeidet spør vi oss: Hvordan legger vi til rette for progresjon i vår praksis når det gjelder pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø? (Rammeplanen, 2017, s.44)

Plan for arbeidet

I denne årsplanen har vi skissert noen tema og fokusområder innenfor viktige områder i barnehagens tilbud. Med utgangspunkt i disse skal personalet i fellesskap vurdere egen praksis. Dette skal ligge til grunn for videre arbeid, læring og utvikling av et stadig bedre barnehagetilbud.

Slik vil vi jobbe med vurdering og progresjon:

- *Vi vurderer det pedagogiske arbeidet ut fra Rammeplan og årsplan.*
- *Vi vurderer og evaluerer det pedagogiske arbeidet på avdelingsmøter, personalmøter og planleggingsdager og bruker rammeverket, systematisk observasjoner og SMTTE som arbeidsverktøy. Ut fra dette justerer vi vår arbeidsmåte.*
- *Vi gjennomfører barnesamtaler og barnas innspill og interesser tas med underveis når vi legger pedagogiske planer.*
- *Vi bruker praksisfortellinger for å reflektere over egen praksis. Refleksjonene er med å skape utvikling og læring av egen praksis.*
- *Vi deler i grupper for å tilrettelegge aktiviteter etter barnas alder og modning.*
- *Vi har laget en progresjonsplan hvor vi tar utgangspunkt i hverdagssituasjoner i barnehagen, hvor aktiviteter er tilrettelagt etter barnas alder og modning. Dermed møter barna ulike aktiviteter og forventninger etter hvert som de blir eldre.*
- *Vi vil bruke ståstedsanalyse for å kartlegge arbeidet vårt.*
- *Foreldresamtaler- Vi benytter foreldresamtalskjema til foreldresamtalen. Hvert barn blir observert og vi dokumenterer hvor barnet er i sin utvikling. Skjemaet legger vekt på barn styrker og ressurser. Gjennom samtalen med dere foreldre legger vi en plan for veien videre for hvordan vi kan støtte barnet best mulig i sin videre utvikling.*